

Pospešen motoričen razvoj in zgodnje »učenje« tujega jezika

Predmet te študije je zgodnje učenje tujega jezika - angleščine s pomočjo sredstev športne vzgoje, **raziskovalni problem** pa pripraviti izbor sredstev in metod dela, določiti čas začetka zgodnjega tretmana otrok, število let takšne obravnave in preučiti vključevanje teh otrok v redno poučevanje tujega jezika v petem razredu osnovne šole. Osnovna hipoteza je, da se bodo ti otroci v rednem šolskem poučevanju tujega jezika (angleščine) bistveno hitreje in enostavneje učili ter dosegali nadpovprečne rezultate v motoričnih sposobnostih.

Preko senzornega sistema dobiva živčevje otroka informacije iz okolja, ki omogočajo preživetje (rast in razvoj); s procesom učenja se organizem adaptira na te zahteve in tako transformira svoje vedenje. Je pa živčevje seveda tudi strukturno determinirano, kar pomeni, da vplivi okolja spremembe živčevja le sprožajo, ne pa odrejajo. (Maturana, Velera, 1998: 110-111) Vedenje človeka je tako rezultat strukturne determiniranosti živčevja (genske naravnosti, Gardner, 1995: 67-94) in vplivov okolja, ki so sprožilec adaptacijskih procesov živčevja. Govorimo o **plastičnosti živčevja**, ki je potrebna pri spoznavni aktivnosti subjekta in omogoča učinkovito učenje. V tej študiji nas zanima tisti del spoznavnih procesov mlajšega otroka, ki se nanašajo na zgodnje »učenje« tujega jezika s pomočjo aktivne vloge sredstev športne vzgoje. Pri tem pa cilj zgodnjega »učenja« tujega jezika ni v golem učenju pojmov in povedi, temveč na avditivnih vplivih na možganske centre za jezik. To povzroči hiperprodukcijo povezav v ustrezni nevronske mreži (Maturana/Valera, Gardner, Goleman, Shapiro, Dryden/Vos), zaradi česar je otrok po nekajletnem tretmanu bistveno bolj pripravljen za pravo učenje tujega jezika.

Pri pospešenem zgodnjem razvijanju motorike (od četrtega do devetega leta) je poleg močne **emocionalne naravnosti** (Goleman, 1998: 31), prisotna še živa **socialna angažiranost** otroka. Zato psihologi govorijo o emocionalnem in socialnem motoričnem učenju. (Rajtmajer, 1990, 1994) Ti čustveni in socialni kontakti omogočijo eksplozijo gibalnih, govornih in slušnih reakcij otroka. Kot posledica se pojavi hiperprodukcija glasov, tj ponavljanj besed, pojmov in zvokov tujega jezika tako pri posebnih »integracijskih« urah športa in tujega jezika kot kasneje doma, ko otroci stari od pet let naprej nezavedno ponavljajo, čebļjajo, brundajo oziroma prepevajo na teh posebnih urah jim posredovane intonacije tujega jezika. Pri zgodnjem »učenju« tujega jezika so pomembni prav ti avditivni dražljaji in ne zgolj učenje besed, pravi dr. Stanovnikova, ki se ukvarja z nevrolingvističnimi raziskavami pri mlajših otrocih. Tudi profesorica kongnitivne psihologije Alison Gopnik z Univerze Berkeley meni v svoji knjigi *The Scientifics in the Crib* (2003), da šele zadnje čase vemo, da imajo že dojenčki presenetljive zmožnosti zgodnjega učenja. Podobno ugotavlja tudi Glenn Domann (po Dryden/Vos, 2001: 241), ki pravi, da so otroci lingvistični geniji. Integralne vplive hkratnega učenja motorike in jezika pa najbolje opredeli Jerome Hartigan, ko pravi: »Telesno in motorično učenje je temelj vsega učenja, tudi branja, pisanja (torej jezika) in aritmetike ter glasbe. Brez motoričnega učenja se možgani enostavno ne raztvijejo«. Trdi tudi, da posebni vzorci gibanja (torej gibalni stereotipi) **povezujejo** celotne možgane. (po Dryden/Vos, 2001: 231).

S posebnim pedagoškim tretmanom (Gardner, 1995: 68) zgodnega učenja tujega jezika in hkratnega učenja motorike bomo poskušali ugotoviti po štirih letih vadbe, kako se bodo ti otroci vključevali v redne programe učenja motorike in tujega jezika (in tako preveriti teze omenjenih avtorjev).

Literatura:

1. Dryden, G., J. Vos (2001). Revolucija učenja (The Learning Revolution). Educy, Ljubljana.
2. Gardner H. (1995). Razsežnosti uma (The Frames of Mind). Tangram, Ljubljana.
3. Gopnik, A. (2003). The Scientifics in the Crib, Raziskovalec v zibelki. ŽIT-januar 2004, Ljubljana.
4. Goleman, D. (1998). Čustvena inteligenca (Emotional Intelligence), MK, Ljubljana.
5. Maturana/Valera (1998).
6. Rajtmajer, D. (1990). Metodika športne vzgoje, PF Maribor.
7. Rajtmajer, D. /1994). Zbrana poglavja iz pedagogike in didaktike športa, PF Maribor.
8. Shapiro, L.E. (1999). Čustvena inteligenca otrok, založba MK, Ljubljana.